

Suliffeqarneq pillugu kisitsisit atorlugit nutaanik nassuiaasiornerit

Ukioq kingulleq decembariugaa Naatsorsueqqissaartarfik siullermeerluni sulineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat nutartsigaaq, nunat assigiingitsut akornanni sammisamut naleqqussagaq saqqummer-sippaa. Suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat aamma taamatut sulineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat ineriartortinneqar-nannut assingusumik suliarineqarput. Taamaasilluni ataqtigiissumik suliffeqarneq pillugu kisitsisitigut paasissutissat pissarsiarineqar-sinnaalerput.

*Nunat assigiingitsut
akornanni
pitsaassuseritassatut
maleruagassiat
paasissutissat
pissarsiarineqarsinnaasut
tunngavigalugit
eqqortumik
naatsorsugaapput*

Ukiup siuliani sulineq pillugu kisitsisitigut paasissutissat iluarsarneranni aallaavittut naatsorsueriaatsinik qinersineq suliffissaaleqineq pillugu kisitsisitigut paasissutissami naammasseqqammisumi najoqqutassat nassuiaasiussallu, nunat assigiingitsut akornanni sulinissamik aqqissuussiffiup, ILO-p nalunaagai malillugit suliaapput. Kisitsisitigut paasissutissat taamaalillutik – paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasut tunngavigalugit – nunat assigiingitsut akornanni pitsaassuseritassatut maleruagasiat malillugit eqqortumik suliaapput. Annertunerusumik naatsorsuisarnermi periaatsinik eqqartuinissaq kissaatigineqarpat, periaatsinut nassuiaatit saqqum-mersitami allaaserisat innersuunneqarsinnaapput, pdf-filitut aaneqarsinnaallutik www.stat.gl iserfigalugu.

*Qaammatikkaartumik
agguaqtigiissillugit
naatsorsorlugit*

Suliffeqarneq ingerlaavartuuvoq – ullut tamarluinnaasa inoqarpoq suliaartortunik, allannittaag suliunnaartunik. Sulinerup suliffeqannginnerullu paasinarsarnissaanut najoqqutassat naatsorsuusionermermi pingaarnertut atugassat qaammatikkaartumik naatsorsugaapput. Paasiuminartunik naatsorsuusiussagaanni, qaammammut ataatsimut sivisunerusunik – soorlu ukiumut ataatsimut – qaammatikkaartumik agguaqatigiissillugit naatsorsuisoqassaaq. Takussutissiaq 1-ip takutippaa, 2010-mi qaammammi ataatsimi agguaqatigiissillugit 27.720-it sulisorineqarsinnaasimasut, ukiulli ingerlanerani, inuit sulisorineqarsinnaasunut naatsorsuutiniittut 34.714-iusimagaluartut.

Takussutissiaq 1.

2010-mi sulisorineqarsinnaasut (inuit qaammammut ataatsimut agguaqatigiissillugit)

14-it sinnerlugit
ukiullit 18-64-nik ukiullit

1 Innuttaasut najugaqavissut ataatsimut ¹(2+7)

2 Sulisorineqarsinnaasut (3+6)

3 Sulisut tamarmik (4+5)

4 Sulisut allattugaatit²

5 Sulisut allattugaataangitsut missingikkat³

6 Qaammatip ingerlanerani suliffeqanngitsut allattugaatit⁴

7 Sulisorineqarsinnaasut avataanni (8+9+10+11)

8 Isertitanut taarsiutisiallit (suliffeqanngitsut)

allattugaataangitsut)
 9 Ilinniartooq saniatigooqaanngitsooq⁵
 10 Sulisorineqarsinnaasut avataaniikkallartut ilai
 11 Sulisorineqarsinnaasut avataaniittut ilai

¹ Inuit tamarmik ukioq naallugu nunami najogaqarsimapput. ² Sulineq pillugu kisitsisitigut paasissutissani naatsorsuineq. Paasissutissat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup qaammammoortunik immikkoortitakkaniit nalunaarsugaaneersuupput. ³ Sulisut missingikkat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup nalunaarsugaanut ilaanngitsut. Missingikkat ilaatigut nammineerluni nalunaarsuineriit nalunaarsukkaneersuupput. ⁴ Kisitsisit kommuneqarfiit suliffissarsiorlut pillugit nalunaarsugaaneersuupput. Inuit, qaammatip ingerlanerani sulisimasut, naatsorsuutitut ilaanngillat – Sulisut allattugaatitut naatsorsugaallutik. ⁵ Ilinniartut saniatiguullit Sulisut allattugaatit naatsorsuutaannut ilaangussaapput.

*Nunaqarfinni
 suliffissaaleqisut aamma
 ilaapput*

Siusinnerusukkut suliffissaaleqisut pillugit naatsorsuusiortarnerup akerlianik nunaqarfinni suliffissaaleqisut nalunaarsukkat, suliffissaaleqisut pillugit kisitsisit atorlugit nalunaarsuusiami nutaami iluarsaassami, ilanngussaapput. Nalunaarsuinerit nunaqarfinneersut amerlanersaat, Naatsorsueqqissaartarfiup kommuneqarfinnit ingerlaavartumik nalunaarsuaaniinneq ajorput, tamannami pequtaavoq, nunaqarfiit siusinnerusukkut suliffeqanngitsut nalunaarsornerannut akuuneq ajornerat. Nunaqarfiit nalunaarsuutit amigaateqarfiusut nalunaarsuutaasa pissarsiarinernerat sivisusimavoq, ataasiakkaanit nalunaarsuutit qaammatitut ikittunut minikkaanni, paasissutissatut nalunaarsuutit maanna tamarmiulerput.

*Sulinermik
 ingerlatsinngitsoq
 tassaavoq
 suliffissaaleqisooq*

Inuit, qaammammi pineqartumi suliffeqanngitsutut sulifeqartutullu nalunaarsimasut, tassaapput qaammammi pineqartumi sulisutut (tassalu suliffeqanngitsutuunngitsoq) naatsorsuunneqarsimasut – ILO-p najoqutassiai naapertorlugit. 2010-mi agguaqatigiissillugit inuit qaammammut 742-it 2011-milu inuit 868-it, tassa suliffeqanngitsut ataatsimut 25 procentiisa missaat. Erseqqissartariqarporli, pisami annertuumik peqquserlulluni isumaginninnermut ikiortinnermik eqqartuisoqanngimat, kisiannili amerlasuut suliffeqarnermut annikitsuinnarmik atassuteqarnerat pisuummat.

*Siusinnerusukkut
 suliffissaaleqisut pillugit
 kisitsisinut
 assersuunneqarsinnaan-
 ngilaq*

Suliffissaaleqisut ukiumoortumik naatsorsornerannut periaaseq annertuumik allannguuteqarmat, kisitsisinut siusinnerusukkut tamanut nalunaarutaasunut assersuunneqarsinnaanngilat. Suliffissaaleqisut amerlassusaasa periaatsimut nutaamut naatsorsornerini marlunnik pingaarutilinnik allanngortoqarpoq, taakkualu suliffissaaleqisut kisitsisaat sammivinnut imminnut killormoortunut sunnerpaat. Nunaqarfiit kisitsisaat ilanngussaapput, taakkualu kisitsisit qaffatsippaat, qaammatilli ingerlanerani suliffissaaleqineriit kisitsisit appartippai. Takussutissiami 2-mi nalunaagaavoq allannguut kingulleq pingaaruteqarnerpaaq, tassalu naatsorsueriaatsip nutaap suliffissaaleqisut amerlassusaat appasinnerpaatilerlugu. Sulisorineqarsinnaasut pillugillu anguniagaq, suliffissaaleqisut procentinngorlugit naatsorsornissaannut atugassaq, periaatsip nutaap minnerulersippaa. Siusinnerusukkut *sulisorinnaasat tamarmiusut* atugaavoq, nassuarnearluni inuit 18-t 64-lu akornanni utoqqaassusillit, ukiumi naatsorsuiffimmi illoqarfinni najuga-qartut. Annertuutigit naatsorsueriaatsimik allannguuteqartoqaraluartoq, 2010-mi periaatsit marluk atornerisigut suliffissaqanngitsut procentiat assigingajappaa 2011-p kisitsisiini 0,6 procentpoinngimik naak nikingagaluarluni.

Takussutissiaq 2.

Suliffissaqanngitsut kisitsisaat nutartserinerup siornagut kingornagullu, 18-it 64-illu akornanni utoqqaassusillit

	Siornatigut periaaseq			Periaaseq nutaaq		
	Suliffeqanngitsut	Sulisorineqarsinnaasut	Suliffeqanngitsut pct.-t	Suliffeqanngitsut	Sulisorineqarsinnaasut	Suliffeqanngitsut pct.-t
2010	2.408	31.571	7,6	2.056		7,7
2011	2.791	31.890	8,8	2.518		9,4

Periaaseq siornagut atugaq qaammatikkaartumik saqqummiinerni sulitorneqarsinnaavoq Periaaseq nutaaq atorlugu suliffissaaleqisunik naatsorsuinermi najoqqutassaq pisarialik tassa sulinermit nalunaarsuiffik. Tamanna atsaat ukiup tulliani naammassisussaammat, suliffissaaleqisunik sukkasuumik periaaseq nutaaq malillugu naatsorsuineq pisinnaaneq ajorpoq. Suliffissaaleqisunik naatsorsuinermi pisunik nutaanik sulitunniussisinnaanissaq pillugu Naatsorsueqqissaartarfik qaammatikkaartumik periaaseq atugaasoq malillugu suliffissaaleqisut kisitsisaannik naatsorsukkanik saqqummiussisarniarpoq. Taaguutitsigut uitsattoqalinnginnissaa pinngitsoorniarlugu suliffeqannginneq pillugu anguniagaq *Suliffissaaleqinermik eqqugaasut* siunissami taaguserneqassaaq *Suliffissarsiortut nalunaarsukkat*.

Kisitsisaataasivik Kisitsisaataasivik bank.stat.gl atorlugu suliffeqarnermut, suliffissaaleqinermut sulisorineqarsinnaasunullu tunngasut nammineq ilusilersorlugit toqqaasinnaavutit. Pineqartut periarfissani *Suliffeqarnermi pissutsiniippoq*.

..pdf-filitut Saqqummersitat ”**Suliffeqarnek 2011**” aamma ” **2010-2011-mi suliffissaaleqineq aamma sulisorineqarsinnaasut**” pdf-filitut aaneqarsinnaapput Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaa www.stat.gl iserfigalugu. Saqqummersitat nassaarisinnaavatit *Suliffeqarnermut tunngasuni* periarfissat saamiatungaanni. Malugiuk dropdown-mi periarfissat saqqummersitat nikisinniarnerini atussagakkit. Allaniq apeqqutissaqassaguit siunnersorti Søren W. Børgesen e-mail swbo@stat.gl atorlugu saaffigisinnaavat.

Inussiarnersumik inuulluarit

Søren W. Børgesen
Siunnersorti